

Sygnatura akt V C 506/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 21 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i W. w P. V Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marta Ścisła

Protokolant: Joanna Flajszer

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2017 r.(...)

sprawy z powództwa B. J.

przeciwko T. Ż.

- o zapłatę

Oddała powództwo w całości

SSR Marta Ścisła

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 marca 2016 roku powód B. J., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, wniósł do Sądu o zasądzenie od pozwanego T. Ż. kwoty 5.502,40 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 25 listopada 2015 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podał, że prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) z siedzibą w R.. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej w dniu 28 sierpnia 2015 r. powód jako wykonawca zawarł z pozwanym (zamawiającym) umowę, której przedmiotem były prace polegające na wykonaniu instalacji wodno - kanalizacyjnej oraz montażu pieca, grzejników i kominka w budynku mieszkalnym przy ul. (...) w P.. Strony ustaliły, że pozwany zapłaci powodowi za wskazane prace kwotę 30.000 zł, przy czym miała ona być płatna w trzech transzach: 1.500 zł w dniu rozpoczęcia prac, 23.000 zł w dniu zakończenia prac oraz 5.500 zł po przyjęciu prac przez zamawiającego. Powód zaznaczył, że wykonywał zobowiązanie zgodnie z umową a pozwany początkowo odbierał prace i dokonał zapłaty na rzecz powoda 24.500 zł. W toku wykonywania prac nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń odnośnie jakości prac wykonanych przez powoda. W pewnym momencie pozwany oświadczył powodowi, że „zrywa umowę” i nie pozwolił powodowi na zakończenie prac (do podłączenia pozostał jeden grzejnik). Następnie pozwany piśmie z dnia 28 października złożył oświadczenie o rozwiązaniu umowy. Ponieważ powód doznał przeszkód ze strony pozwanego pomimo gotowości do wykonania prac wystawił fakturę VAT opiewającą na całą należność wynikającą z umowy i doręczył ją pozwanemu. Powód podniósł, że do zapłaty na jego rzecz pozostała kwota 5.502,40 zł. Ponieważ pozwany nie zapłacił w terminie całej należności wynikającej z wskazanej faktury VAT, pełnomocnik powoda w dniu 10 grudnia 2015 r. wystosował wezwanie do zapłaty. W piśmie z dnia 21 stycznia 2016 r. pozwany odmówił zapłaty należności na rzecz powoda, wskazując m.in., że powód nie wykonał całego zakresu prac oraz znacznie przekroczył termin wykonania umowy, a nadto, że instalacja posiada istotne wady techniczne. Powód podniósł, że prace były wykonane zgodnie z umową i ofertą oraz zgodnie z zasadami sztuki i wiedzy technicznej.

W dniu 20 lipca 2016 r. wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, orzekając zgodnie z żądaniem zawartym w pozwie.

W ustawowym terminie pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, że zawarł z powodem określoną w pozwie umowę. Pozwany podniósł jednak, że umowa ta została częściowo wykonana przez powoda i pozwany uścił na rzecz powoda wynagrodzenie za wykonane prace, które jednak obciążone są istotnymi wadami, które wskazują na wykonywanie prac niezgodnie z zasadami technicznymi oraz powszechnie obowiązującymi normami. Pozwany pismem z dnia 28 października 2015 r. rozwiązał łączącą strony umowę. Pozwany wskazał, że prace miały zostać zakończone do dnia 30 września 2015 r. Wobec zastrzeżeń zarówno co do terminowości jak i jakości prac jakie wykonał powód - pozwany odbył z pozwanym kilka rozmów oraz spotkań w trakcie, których wzywał powoda do dokończenia prac oraz usunięcia powstałych wad. Powód nie wywiązał się ze zobowiązania nie usunął ani wad, ani też nie dokończył robót. Pozwany ocenił zatem, iż powód bezzasadnie wystawił fakturę w pełnej wysokości. Pozwany zwrócił uwagę, że powód wystawił fakturę końcową mimo, że strony nie podpisały protokołu odbioru końcowego. Strona pozwana określiła, iż przedstawiła do potrącenia z roszczeniem powoda kwotę nie mniejszą niż 1.082 zł z tytułu kosztów częściowej naprawy wad oraz nieprawidłowości, które ujawniły się w pracach wykonanych przez powoda.

W piśmie procesowym z dnia 26 kwietnia 2017 r. strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko w sprawie, podkreślając iż pozwany uniemożliwił powodowi należyte zakończenie prac, a wykonane prace zostały zrealizowane zgodnie z umową. Wobec stanowiska powoda o wykonaniu prac bez wad ocenił on iż potrącenie wskazywane w sprzeciwie od nakazu zapłaty jest bezzasadne.

W piśmie procesowym z dnia 1 września 2017 r. strona pozwana ponownie zwróciła uwagę, iż powód pozostawał w opóźnieniu robót i nie usunął wad wykonanych prac, co było przyczyną odstąpienia od umowy przez pozwanego.

W piśmie procesowym z dnia 15 września 2017 r. strona powodowa podniosła, że niewykonanie przez powoda całości prac wynikało wyłącznie z działań pozwanego nakierowanych na uniemożliwienie zakończenia zadania. Powód dodał, że wyrażał chęć dokończenia prac pomimo „zerwania umowy”.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 sierpnia 2015 r. powód B. J. jako wykonawca zawarł z pozwanym T. Ż. jako zamawiającym umowę o wykonanie prac budowlanych – wykonanie instalacji wod.-kan., montaż pieca gazowego, montaż kominka z płaszczem wodnym, montaż grzejników w domu pozwanego przy ul. (...) w P.. Strony umowy określiły termin rozpoczęcia prac na dzień 28 sierpnia 2015 r., a termin ich zakończenia na dzień 30 września 2015 r. Strony ustaliły wynagrodzenie powoda na kwotę 30.000 zł, płatne w 3 ratach:

- pierwszej w wysokości 1.500 zł w dniu rozpoczęcia prac tytułem materiałów potrzebnych do modernizacji
- drugiej w wysokości 23.000 zł w terminie zakończenia prac przez powoda
- trzeciej w wysokości 5.500 zł po przyjęciu prac przez pozwanego.

Dowód: umowa z dnia 28 sierpnia 2015 r. (k.10-11,43,84-85)

Pozwany zapłacił powodowi dwie pierwsze raty wynagrodzenia czyli łącznie kwotę 24.500 zł.

Dowód: okoliczność bezsporna a nadto potwierdzenia odbioru zaliczek (k.44,85v)

Powód nie wykonał prac w wyznaczonym przez strony terminie. Do dnia 26 października 2016 r., powód uruchomił instalację grzewczą, przy czym nie zamontował jednego z grzejników – albowiem wykonał nieprawidłowe podłączenie, jak również nie usunął pojawiających się przy grzejnikach przecieków. Nadto, powód nie uruchomił zamontowanego kotła gazowego – co wymagało wizyty serwisanta producenta kotła.

Pozwany nie był zadowolony z jakości wykonanych przez powoda prac. Pozwany miał zastrzeżenia do szczelności wykonanej instalacji grzewczej z powodu „przecieków”, które nie zostały usunięte przez powoda. W instalacji został

uszkodzony sterownik kominka, a powód tylko zabrał uszkodzony element, a nie dostarczył nowego. Nadto prace nie zostały wykonane do dnia wskazanego w umowie – dnia 30 września 2015 r. Pozwany wielokrotnie wyzwał powoda do usunięcia przecieków oraz dostarczenia niewadliwego sterownika.

Z powodu zastrzeżeń co do jakości wykonanych prac pozwany w dniu 26 października 2015 r. poinformował telefonicznie powoda o odstąpieniu od umowy. Następnie w dniu 28 października 2015 r. wystosował do powoda pismo, w którym wskazał, że ze względu na awarię sterownika kominka, liczne nieszczelności instalacji nie widzi możliwości realizacji powierzonych powodowi prac i wypowiada umowę z dnia 28 sierpnia 2015 r.

W piśmie z dnia 27 listopada 2015 r. pozwany sprecyzował, iż w poprzednim piśmie chodziło mu o odstąpienie od umowy z dnia 28 sierpnia 2015 r.

Dowód: zeznania pozwanego T. Ż. (k.79-82,105-106), zeznania powoda B. J. (k.101-103), pismo pozwanego z dnia 28 października 2015 r. (k.22,45,86), pismo pozwanego z dnia 27 listopada 2015 r. (k.87-89)

W dniu 26 października 2015 r. powód wystawił na pozwanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 30.002,40 zł w której wymienił prace podając, iż wykonał instalację c.o., kanalizację podposadzkową, montaż grzejników, montaż kominka, montaż pieca gazowego, instalację gazową.

Pismem z dnia 10 grudnia 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 5.502,40 zł wynikającej z faktury VAT nr (...)

Dowód: faktura VAT nr (...) (k.12), wezwanie do zapłaty (k.15)

W dniu 21 grudnia 2015 r., pozwany zlecił weryfikację prawidłowości prac wykonanych przez powoda mgr inż. M. M., posiadającemu uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń, w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci instalacji i urządzeń wod-kan, CO, wentylacyjnych i gazowych. Osoba ta sporządziła opinie techniczną, w której stwierdziła, iż po oględzinach kotłowni pozwanego, ocenia prace powoda, jako niespełniające minimalnych standardów technicznych, jakim powinna odpowiadać taka instalacja. Opiniujący stwierdził m.in. niedopuszczalność wykonania instalacji gazowej na obejmach z gumą, wątpliwe zabezpieczenie instalacji, z uwagi na stosowanie zaworów bez atestów i dopuszczenia CE. Nadto, stwierdził również brak najprostszej automatyki umożliwiającej przełączanie z funkcji CO na ciepłą wodę użytkową, co wiąże się ze stratami ciepła i nieekonomiczną pracą układu.

Dowód: opinia techniczna k. 46

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty pozwany w piśmie z dnia 21 stycznia 2016 r. pozwany wskazał, że prace nie zostały dokończone, znacznie został przekroczony termin ich wykonania i wskazał na wady instalacji c.o., wady w montażu grzejników, kominka i pieca gazowego oraz wady instalacji gazowej. Pozwany ocenił, iż wobec wadliwości prac nie ma podstaw do uregulowania kwoty wskazanej w wezwaniu do zapłaty. Do pisma pozwany dołączył opinię techniczną dotyczącą instalacji grzewczej w budynku przy ul. (...) w P., dokumentację poniesionych kosztów uruchomienia sterowania kominka (920 zł), uszczelnienia i próby szczelności instalacji gazowej (162 zł).

Dowód: pismo pozwanego z dnia 21 stycznia 2016 r. (k.19-20,47-48), prywatna opinia techniczna (k.46,49,90), dokumentacja poniesionych kosztów uruchomienia sterowania kominka, uszczelnienia i próby szczelności instalacji gazowej (k.50-51,54-55,91-92)

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, ich moc dowodowa nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Przesłuchane w sprawie strony postępowania przedstawiły swoje stanowiska w sprawie zaprezentowane w złożonych pismach procesowych, przy czym powód B. J. wskazywał na prawidłowe – wolne od wad wykonanie prac jak i wykonanie wszystkich umówionych prac, a pozwany T. Ż. podkreślał wadliwość tych prac, jak i to, że owa wadliwość

była przyczyną odstąpienia od umowy i wstrzymania się z zapłatą całości umówionego wynagrodzenia. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego to zeznania pozwanego jawią się jako bardziej wiarygodne, albowiem pozwany przedstawił korespondencje stron, z której wynika, iż jego stanowisko było konsekwentne, a zatem zgłoszone zarzuty, nie zostały podniesione wyłącznie na potrzeby niniejszego postępowania. Nadto, na poparcie swojego stanowiska dotyczącego nieprawidłowości wykonania prac przez powoda, pozwany przedstawił opinię osoby trzeciej, posiadającej uprawnienia budowlane, a która wskazała na stwierdzone przez siebie uchybienia. Opinia taka oczywiście nie korzysta z mocy dowodowej również opinii biegłego, jednak zawiera oświadczenie osoby pod nią podpisanej, a której kompetencji strona pozwana skutecznie nie zakwestionowała. Tym samym, w ocenie Sądu nie może zostać zignorowana, ale musi stanowić istotne wzmocnienie skuteczności zarzutów odniesionych przez powoda.

Sąd postanowieniem z dnia 29 czerwca 2017 r. zobowiązał pełnomocnika powoda do uiszczenia w terminie 21 dni zaliczki na poczet opinii biegłego z zakresu instalacji wod.-kan. i c.o. na okoliczność należytego wykonania przez powoda umówionych prac w wysokości 1.500 zł, pod rygorem pominięcia dowodu. Po upływie terminu 21 dni, na rozprawie w dniu 19 września 2017 r. pełnomocnik powoda przyznał, że nie uiszczył zaliczki na poczet opinii biegłego, zatem Sąd pominął dowód z opinii biegłego.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że w procesie cywilnym obowiązuje pełna zasada kontradiktoryjności. Oznacza to, że Sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest też zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Innymi słowy Sąd nie ma obowiązku wyręczania stron procesu w poszukiwaniu dowodów na potwierdzenie ich stanowisk procesowych i opiera się na materiale dowodowym zaprezentowanym przez strony postępowania. Strona, która nie podejmuje inicjatywy dowodowej, musi liczyć się z negatywnymi skutkami takiego postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Spór w sprawie ogniskował się wokół kwestii ustalenia czy powód prawidłowo wykonał zamówione przez pozwanego prace budowlane, czy wykonał wszystkie umówione prace i w konsekwencji czy należne jest mu pełne wynagrodzenie określone w umowie stron.

Bezspornym w sprawie było to, że strony zawarły umowę o wykonanie określonych w niej prac budowlanych. Do zawartej umowy o wykonanie usług budowlanych należy stosować przepisy k.c. o umowie o dzieło. Oznaczonym przez strony dziełem było wykonanie instalacji wod.- kan., montażu pieca gazowego, montażu kominka z płaszczem wodnym i montażu grzejników.

W niniejszej sprawie to powód jako wywodzący z faktu wolnego od wad wykonania wszystkich umówionych robót zasadność żądania wynagrodzenia w pełnej wysokości (dopłaty 5.502,40 zł) winien przedstawić dowody właśnie na te okoliczności. To do powoda należy inicjatywa dowodowa w tym zakresie (art. 6 k.c.) i to on powinien wykazać prawidłowość wykonanych prac, jak i zakres prac określonych w umowie.

Oczywistym jest, iż do oceny wskazywanych cech koniecznym jest zasięgnięcie wiedzy specjalisty – biegłego sądowego. Powód wydawał się rozumieć ten fakt, lecz z niewiadomych względów pomimo sformułowania wniosku o powołanie biegłego nie uiszczył zaliczki na poczet jego wynagrodzenia. W tej sytuacji, po zobowiązaniu strony powodowej do uiszczenia zaliczki w określonym terminie pod rygorem pominięcia tego dowodu, Sąd pominął wnioskowany dowód.

Sąd dysponował w sprawie jedynie zeznaniami stron (żadna ze stron nie wносиła o powołanie świadków) oraz przedstawionymi w sprawie dokumentami i na tej podstawie, bez oceny fachowego biegłego zmuszony był ustalić, czy powód wykonał wolne od wad prace i czy wykonał je wszystkie, tak jak umawiały się strony. Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwolił na podzielenie stanowiska powoda, bowiem to pozwany wykazał, iż prace powoda wykonane

były ze znacznym opóźnieniem i wadliwie, a zatem istniały podstawy do odstąpienia od umowy i odmowy zapłaty wynagrodzenia. Nie bez znaczenia jest również okoliczność, iż na skutek niewykonania wszystkich prac przez powoda, pozwany zmuszony był powierzyć dokończenie części prac innej osobie, co wiązało się z kosztem 1082,00 złotych. Jak wynika z opinii prywatnej, pozwany będzie musiał jeszcze ponieść dodatkowe koszty, związane z doprowadzeniem instalacji gazowej oraz CO do stanu zgodnego ze sztuką, a które to koszty – jako szkoda wynikająca z przyczyn leżących po stronie powoda, również jego obciążają.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił powództwo.

Strona powodowa przegrała proces, co zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. skutkuje ponoszeniem przez nią jego kosztów w całości. Sąd nie orzekał o kosztach sądowych w wyroku. Art. 108 k.p.c. nakazujący Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji umieszczony został w dziale I tytule V k.p.c. zatytułowanym „zwrot kosztów procesu”, co oznacza że obowiązek orzekania o kosztach dotyczy sytuacji, w której zachodzi potrzeba rozstrzygnięcia o zwrocie kosztów, co w przedmiotowej sprawie w odniesieniu do kosztów sądowych nie miało miejsca.

SSR Marta Ścisła